

FYLKESMANNEN I SØR - TRØNDELAG

MILJØVERNAVDELINGEN

RAPPORT

3-1987

ÅPNING AV JAKT PÅ KANADAGÅS
I TRØNDELAG 1986

BAKGRUNN FOR JAKTÅPNING
OG
ERFARINGER FRA DEN FØRSTE JAKTSESONGEN

FAGGRUPPE:

☐	FISK
☐	KART OG DATA
☐	NATURVERN, FRILUFTSLIV
☐	VANN, AVLØP, RENOVASJON
☒	VILT
☐	VASSDRAGSFORVALTNING

TRONDHEIM

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG
MILJØVERNAVDELINGEN

Devisnr. 578.2

**ÅPNING AV JAKT PÅ KANADAGÅS
I TRØNDELAG 1986**

BAKGRUNN FOR JAKTÅPNING
OG
ERFARINGER FRA DEN FØRSTE JAKTSESONGEN

av
ØYSTEIN LORENTSEN
og
THRINE MOEN HEGGBERGET

JULI 1987

FORORD

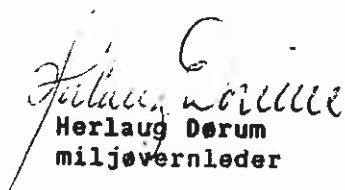
Fra og med høsten 1986 ble det for første gang åpnet for jakt på kandagås i Norge. Jaktåpningen skjedde i 4 kommuner i Nord-Trøndelag og 4 kommuner i Sør-Trøndelag.

For å undersøke hvordan jakten virket inn på bestand og adferd til en art som har vært fredet i mange år, ble det samlet inn data fra jakta. Dette materialet er sammenfattet i denne rapporten.

Innsamling av materiale har skjedd gjennom et samarbeid mellom Direktoratet for naturforvaltning, fylkesmannen i Nord-Trøndelag, fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Økoforsk samt jegere og grunneiere i de aktuelle områdene.

Arbeidet er hovedsakelig finansiert gjennom viltfondsmidler. Sammenstilling av materialet og rapportskriving er gjort av fagkonsulent Øystein Lorentsen hos fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Trondheim, juli 1987

Herlaug Dørum
miljøvernleder

Arne Belsaas
viltkonsulent

INNHALDSFORTEGNELSE

	Side
I. INNLEDNING	1
II. JAKTÅPNING PÅ KANADAGÅS I TRØNDELAG	2
1. Bakgrunn	2
2. Jakttid	2
3. Jaktrett	2
4. Jaktform	2
III. METODER OG MATERIALE	4
IV. RESULTAT OG DISKUSJON	5
1. Bestandsutvikling hos kanadagås i Trøndelag	5
1.1. Bestandsutvikling i Gaulosen 1974-1986	5
1.2. Bestandsutvikling i Gaulosen høsten 1986	7
2. Resultat av jakta 1986	8
2.1. Felte gjess	8
2.2. Aldersfordeling på felte kanadagjess	8
2.3. Vekt på felte gjess	10
2.4. Fellingsdato	10
2.5. Fellingsmåte	12
2.6. Skuddavstand	12
2.7. Skadeskyting	13
2.8. Antall skudd i forhold til jaktutbytte	14
2.9. Tidsbruk på jakta	14
2.9.1. Antall jaktdager	14
2.9.2. Antall timer pr. jaktdag	15
2.10. Kanadagåsas adferd i Gaulosen i jaktperioden	16
2.10.1 Tidspunkt for beitetrekk	16
2.10.2 Flukthøyde under beitetrekk	16
2.10.3 Flokkstørrelser	16
V. SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER	18
VI. LITTERATUR	20
VII. VEDLEGG	

I. INNLEDNING

Kanadagåsa er en nordamerikansk art som ble innført til Norge første gang i 1936 da 11 gjess ble utsatt på Nesodden. Første utsetninger i Trøndelag skjedde i 1958-60 da 9 gjess ble satt ut på Songli i Orkdal (Lund Tangen 1974). Senere ble det foretatt en rekke utsetninger i Trøndelag, særlig i Meråker, Verdal, Steinkjer og Bjugn.

Etter de mange utsettingene i Trøndelag på 60- og 70-tallet, har denne landsdelen sammen med Agderfylkene utgjort kanadagåsas viktigste utbredelsesområde i Norge. I de siste 10-15 årene har bestanden økt sterkt og er nå trolig mellom 6.000 og 8.000 gjess, hvorav den trønderske populasjonen utgjør mellom 1.700 og 2.000 (Lorentsen 1984, Hoel 1986, Knutsen 1986, Heggberget 1987, dette arbeid).

Formålet med utsetting av kanadagås var bl.a. å skape en ny viltressurs med hensyn på jakt. Bestanden har etter hvert blitt så stor i deler av landet at det har oppstått konflikter med jordbruket der kanadagåsa beiter på dyrka mark.

På bakgrunn av formålet med utsettingene, den raske bestandsveksten og et forvaltningsmessig mål om å utnytte kanadagås som viltressurs på linje med andre viltarter, ble det fra høsten 1986 åpnet for jakt på kanadagås i kommunene Meråker, Snåsa, Steinkjer og Verdal i Nord-Trøndelag og i Bjugn, Melhus, Skaun og Trondheim i Sør-Trøndelag.

Endel kanadagjess har etter hvert blitt svært tamme, og det har derfor vært uttrykt frykt for at disse ville bli et lett bytte under jakt. Fra forvaltningens side har det derfor vært et ønske om en forsiktig jakt de første årene. Dette hensynet er forsøkt ivarettatt gjennom en svært begrenset jaktperiode, 21.08. til 10.09., mot 21.08. til 31.10. for andre gåsearter.

For å samle erfaringer fra jaktstarten på kanadagås i 1986 ble det i forbindelse med jakta samlet inn opplysninger om jaktresultat, jaktutøvelse, bestand, kanadagåsas adferd under jakta m.m. Disse resultatene danner grunnlaget for denne rapporten. I tillegg er det i første del av rapporten gjort en vurdering av bestandsutviklingen i Trøndelag t.o.m. høsten 1986. I siste del av rapporten er det gjort en del generelle vurderinger av jakterfaringene som kan ha betydning for vurdering av jaktåpning i andre deler av landet.

II. JAKTÅPNING PÅ KANDAGÅS I TRØNDELAG

1. Bakgrunn

Fra og med høsten 1986 ble det åpnet adgang for jakt på kanadagås i Meråker, Snåsa, Steinkjer og Verdal kommuner i Nord-Trøndelag og Bjugn, Melhus, Skaun og Trondheim kommuner i Sør-Trøndelag.

Grunnlaget for denne nyåpningen av jakt var bestandsøkningen som hadde skjedd, og at formålet med utsetting av kandagås i utgangspunktet hadde vært å skape et nytt jaktobjekt.

Til grunnlag for DN's avgjørelse om jaktåpning lå en høringsrunde hvor fylkesmennene, viltneamdene, kommunene, jegerforeninger m.m. fikk fremføre sitt syn. Konklusjonen som DN endte opp med, var å åpne for jakt i de 8 nevnte kommunene.

Fylkesmannen er en sentral myndighet i viltforvaltningen. Uttalelsene fra fylkesmennene om eventuell jakt ble derfor tillagt stor vekt i DN's konklusjoner om jaktåpning. Således var det ingen fylkesmenn som fikk avslag på ønsket om jaktåpning.

2. Jakttid

På grunnlag av høringssvarene, svenske erfaringer og et ønske om forsiktig jaktutnyttelse av bestanden i startfasen ble jakttidsrammen satt til 21.08.-10.09. for perioden 1986-1989.

Her ble hensynet til en forsiktig jaktutnyttelse ivaretatt ved en relativt kort jakttid, samtidig som man fikk samme dato for jaktstart som for andre gåsearter.

3. Jaktrett

Som for all annen jakt er det grunneier som har jaktretten. Grunneier kan således avgjøre om det skal jaktes eller ikke, han kan leie ut jakta, og han kan selv bestemme jakttiden innenfor den jakttidsrammen som er gitt av DN.

Jakt på sjøen er imidlertid ikke omfattet av eiendomsretten til tiliggende eiendommer. Denne "frie" jakten følger vannflatens bevegelser mellom flo og fjære og kan til enhver tid utøves opp til vannlinjen mot land.

4. Jaktform

Til gåsejakt er det tillatt med både rifle og hagle. Ved bruk av rifle skal det brukes ammunisjon med anslagsenergi på minst 294 joule (30 kgm) på 100 m avstand. Det vil i praksis si minst kal. 222 e.l. Ved bruk av hagle er det ikke tillatt å bruke større hagl enn 3,5 mm (kal. 2, (US nr. 3)). Det skal være minst 100 hagl i patronen. Det er ikke tillatt å lade med mer enn 2 skudd i haglgevær.

Den vanligste jaktformen på gåsejakt er posteringsjakt med hagle i forbindelse med beitetrekk morgen og kveld. Bruk av rifle begrenses

av sikkerhetsmessige årsaker siden gåseflokkene vanligvis holder til i flate områder i tilknytning til sjø og vann. En del bruk av rifle skjer imidlertid ved smygjakt på kull i mer kupert terreng, særlig i hekkeområdene.

III. METODER OG MATERIALE

I forbindelse med jaktåpningen fikk de fleste jegerne tildelt spørreskjema fra DN (vedlegg 1) med spørsmål om jaktområde, resultat, utøvelse m.m. I tillegg ble det fra Økoforsk i samarbeid med DN sendt ut spørreskjema om de felte gjessene, samt instruks for prøvetaking av fjær fra de samme fuglene (vedlegg 2 og 3).

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag foretok videre tellinger av kanadagås i Gaulosenområdet høsten -86 for å ha et grunnlag for å vurdere betydningen av jaktuttaket i dette området som var det viktigste jaktområdet.

Av de skjema DN sendte ut ble 16 returnert utfylt av jegere. I tillegg ble 4 skjema innsendt av grunneiere som ikke hadde jaktet. Av de 16 førstnevnte var det 12 som hadde jaktet i Gaulosen, henholdsvis 8 i Melhus og 4 i Trondheim kommune. De resterende skjemaene var fra Nord-Trøndelag, henholdsvis 1 fra Verdal og 3 fra Steinkjer kommune. Skjemaene ble besvart anonymt, dette for å få fram så riktige svar som mulig, bl.a. om skadeskyting, skuddavstand m.m.

Av de skjema som ble utsendt i regi av Økoforsk ble det returnert 96 (ett for hver felt fugl), hvorav 94 felt i jakttida. I tillegg kom det inn opplysninger på annen måte om ytterligere 10 felte gjess, slik at totalmaterialet ble 106 gjess.

For aldersbestemming mellom årsunger (IK) og fugler som var minst 1 år (2K) ble svingfjær og halefjær brukt. Slike fjærprøver ble samlet inn fra 90 av de felte fuglene.

IV. RESULTAT OG DISKUSJON

1. Bestandsutvikling hos kanadagås i Trøndelag

Bestandsutviklingen i Trøndelag fram til 1984-85 er beskrevet av Lorentsen (1984), Knutsen (1986) og Heggberget (1987a).

Lorentsen (1984) anslår totalbestanden for Trøndelagsfylkene til 1200-1300 gjess høsten 1984. Knutsens tall (1986) tyder imidlertid på at høstbestanden i 1984 i Nord-Trøndelag alene var 1100-1400 om man legger til grunn en årlig vekst på ca. 15 % (Knutsen 1986, Fabricius 1982). Den antatte vekstraten på 15 % er trolig for lav for den trønderske bestanden. Høsten 1985 ble det observert ca. 2.200 kanadagjess i Gaulosen (Størkersen pers. medd.). Dette er nesten en fordobling i forhold til 1984-tallene. Selv om tallene for både 1984 og 1985 inneholder feilmarginer, og 1985-tallet trolig inneholder en økende andel nordnorske fugler, kan ikke den store forskjellen mellom de to årene forklares på annen måte enn at årlig bestandsvekst ligger godt over 15 %. En vekst på ca. 25 % er ikke usannsynlig. En høyere vekstrate er beregnet for den samlede norske bestanden i perioden 1971-83 (Heggberget 1987), men denne raten omfatter områder og perioder med omfattende utsetting av gjess.

På grunnlag av de data som er referert foran er det sannsynlig at totalbestanden i Trøndelag høsten 1986 var mellom 2.000 og 2.500 gjess.

Kanadagåsa blir vanligvis kjønnsmoden i 2-årsalderen, men de fleste hekker først som 3-åringer (Cramp and Simmons 1977, Raveling 1981). Hekkesuksess for 2-4-åringer er imidlertid lav. Hekkebestanden omfatter derfor en relativt liten del av totalbestanden. Svenske undersøkelser (Fabricius 1982) viste at hekkefugler utgjorde mellom 21 % og 40 % av høstbestanden, med et gjennomsnitt på ca. 32 %. Hvis vi antar at ca. 30 % av høstbestanden i Trøndelag er hekkefugler, var det mellom 600 og 750 hekkefugler i Trøndelag høsten -86 eller 300-375 par.

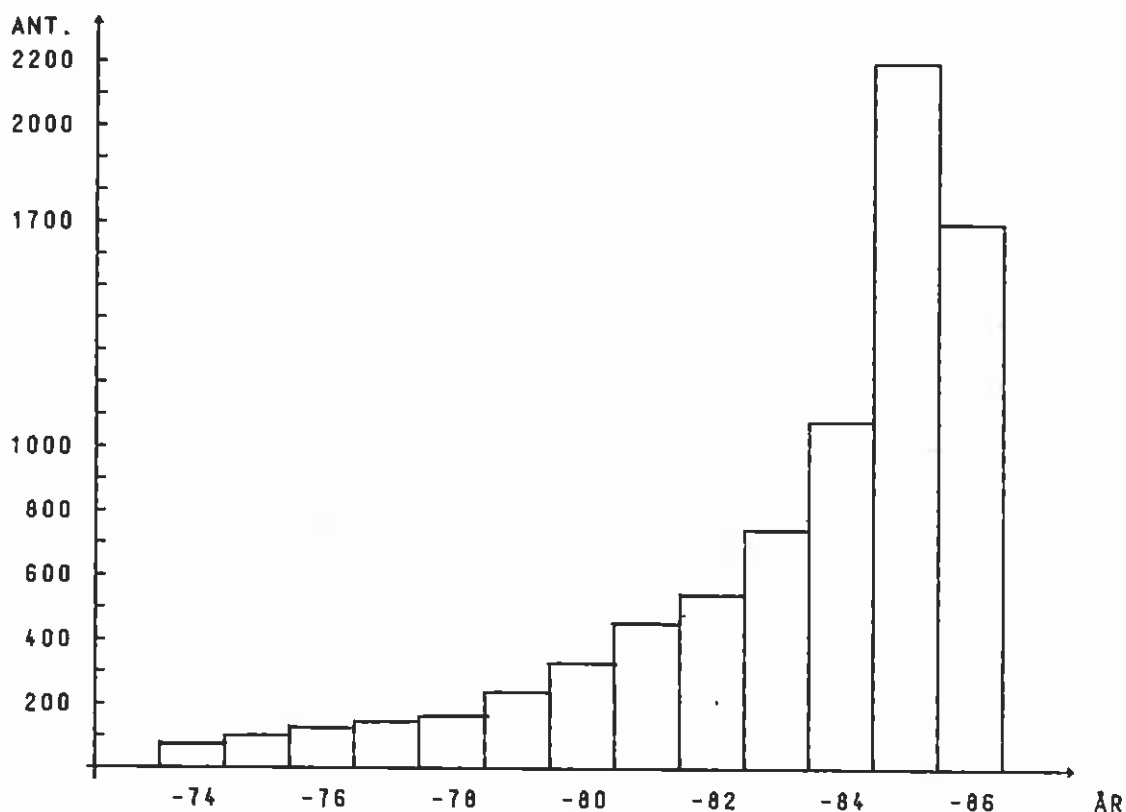
Basert på en fordeling av kanadagåsbestanden mellom de to fylkene på ca. 80 % og 20 % (Heggberget 1987), kan vi anta at ca. 240 til 300 par hekket i Nord-Trøndelag og 60 til 75 par i Sør-Trøndelag i 1986.

1.1. Bestandsutvikling i Gaulosen 1974-1986

Gaulosen er den absolutt viktigste samlingsplass om høsten (beiteområde) for kanadagjess i Trøndelag, og har landets største ansamling av kanadagjess i en enkelt lokalitet (Heggberget 1987). Det forekommer ingen hekking av kanadagås i området.

Gaulosenområdet er et deltaområde ved Gaulas utløp i Trondheimsfjorden ca. 20 km sørvest for Trondheim. Området er preget av store dyrkede arealer, hovedsakelig korn, på begge sider av Gaula. Kanadagåsa benytter i større eller mindre grad et landareal på oppimot 10.000 mål i dette området til beiting eller rasting. Dette området var også det klart viktigste jaktområdet høsten -86.

Utviklingen av høstbestanden i Gaulosen fram til og med 1984 er beskrevet av Lorentsen (1984). I 1985 og 1986 var maksimumstallene henholdsvis 2.200 og 1.700 (Størkersen pers. medd.). Bestandsutviklingen 1974-1986 er vist i fig. 1.

Figur 1. Bestandsutvikling for kanadagjess i Gaulosen 1974 - 1986.

Som figuren viser, har det vært en svært rask bestandsøkning fra 1974 og fram til i dag. Denne vekstkurven beskriver en såkalt "J-kurve" som er karakteristisk for bestander i rask vekst og hvor bestandsstørrelsen ikke har nådd opp til leveområdenes bæreevne.

Hvor lenge bestanden kan fortsette å øke og hvor stor bestanden kan bli før veksten vil flate ut, er vanskelig å anslå, men at bestanden vil kunne øke vesentlig i forhold til i dag er det lite tvil om. Kanadagåsa er spesielt godt tilpasset næringsfattige barskogsområder med større eller mindre vann og innsjøer, en naturtype som er svært vanlig i Trøndelag og store deler av Norge for øvrig. Det er derfor fortsatt mye "ledig plass" for en økning i bestanden.

Til nå er det sannsynlig at veksten i høstbestanden i Gaulosen har vært et speilbilde av den generelle bestandsveksten i Trøndelag. Den spesielt sterke bestandsøkningen fra 1984 til 1985 er imidlertid vanskelig å forklare. Begge tallene inneholder visse feilmarginer. Dette kan imidlertid ikke alene forklare den store forskjellen. 1985 kan ha vært et spesielt godt produksjonsår for kanadagjess. Videre kan gjess fra Fosen ha trekt til Gaulosen. Dette er en populasjon som trolig ikke trekker til Gaulosen vanligvis. En medvirkende årsak kan også være at innslag fra nordnorske fugler begynner å gjøre seg gjeldende i større grad enn tidligere.

Med innføringen av jakt f.o.m. 1986 og hvor Gaulosen trolig vil bli det mest "jaktbelastede" området i Trøndelag, er det grunn til å anta at en langt mindre andel av kanadagåsbestanden i Trøndelag enn tidligere vil trekke til området. I tillegg er det sannsynlig at de gjessene som kommer til Gaulosen vil trekke bort tidligere enn før pga. jaktforstyrrelser.

Reduksjonen i bestandstallene i Gaulosen høsten -86 støtter denne teorien. Nedgangen kan trolig forklares med at forstyrrelser pga. jakta har medført at en del gjess har forlatt området tidligere enn normalt slik at man derfor ikke har fått den store ansamlingen som året før. Det er imidlertid også grunn til å peke på at 86-tallet tross alt ligger langt over tall fra tidligere år unntatt 1985.

1.2. Bestandsutvikling i Gaulosen høsten 1986

Bestandsutviklingen i Gaulosen høsten -86 fulgte et normalt mønster i første del av august. De første fuglene kom som vanlig til området i juli/august, og antallet økte jevnt utover i august til ca. 350 gjess ved jaktstart 21.08. Dette var vesentlig over tilsvarende tall i 1984 (for 1985 foreligger ikke tilsvarende data), noe som stemmer godt overens med økningen i totalbestanden i Trøndelag i samme periode.

Antall gjess avtok imidlertid fra 21.08. og fram til 30.08, i stedet for å øke slik man skulle forvente. Dette kan forklares med jaktuttak i perioden (ca. 50 gjess), og at jaktforstyrrelser førte til at en god del av gjessene forlot området og startet høsttrekket tidligere enn vanlig. At jakt utløser/framskynder høsttrekk er bl.a. kjent hos grågås (Lorentsen 1987).

Utover i september økte igjen antallet gjess i Gaulosen, men svakere enn forventet og nådde aldri opp på samme nivå som for foregående år. For første gang siden tellingene i Gaulosen startet i 1974, ble det registrert en nedgang i høstbestanden. Da det ikke er noen indikasjoner på at bestanden avtok i 1986, er jaktforstyrrelser og derav fremskyndet høsttrekk den mest sannsynlige forklaringen på at antall gjess i første halvdel av september lå ca. 20 % under tallene fra 1984, og at maksimumstallet aldri nådde 1985-nivået.

2. Resultat av jakta 1986

2.1. Felte gjess

Fra jaktåpningen høsten -86 er det sikre data om felling av 126 kanadagjess i Trøndelag (tab. 1). I tillegg er det felt en del gjess som ikke er rapportert. Andre opplysninger tyder på at dette tallet ligger mellom 25 og 50. Det totale antallet felte kanadagjess i Trøndelag før høsten -86 blir da mellom 150 og 175.

Av de 126 gjessene som er rapportert ble 69 eller noe over halvparten (54,8 %) felt i Gaulosen. Med Bjugn i tillegg utgjorde Sør-Trøndelags andel 65,9 % av resultatet mot 34,2 % for Nord-Trøndelag.

Tab. 1. Antall felte kanadagjess i Nord- og Sør-Trøndelag i 1986.

Område	n	%
Bjugn	14	11,1
Gaulosen (Melhus, Trondheim)	69	54,8
Meråker	21	16,7
Steinkjer	15	11,9
Verdal	7	5,6
Sum	126	100,1

Diskusjon

Rapporteringen i Sør-Trøndelag (særlig i Gaulosen) var trolig mer dekkende enn i Nord-Trøndelag. Det sannsynlige jaktresultatet heller derfor trolig mer mot en 50/50-fordeling mellom de to fylkene enn det innsamlende materialet i tab. 1 viser.

Med en sannsynlig totalbestand i Trøndelag høsten -86 på 2.000-2.500 kanadagjess utgjorde fellingsresultatet på 150-175 mellom 6 % og 9 % av bestanden. Med en årlig bestandsvekst på ca. 25 % betyr dette at mellom 1/4 og 1/3 av veksten ble utnyttet gjennom jakt. Dette betyr at til tross for jaktåpning i alle viktige kanadagåskommuner er det bare en liten del av veksten som ble tatt ut i form av jakt, og at bestanden på tross av jakta trolig økte med 15-20 %.

2.2. Aldersfordeling på felte kanadagjess

Aldersfordelingen for gjess det ble tatt fjærprøver av er vist i tabell 2. Av de 90 gjessene var 13 (15 %) unger av året (1K), mens 77 (85 %) var minst ett år gamle (2K). Som tabellen viser var det bare i Meråker og i Gaulosen at det ble felt årsunger, henholdsvis 6 og 7.

Tab. 2. Aldersfordeling hos felte kanadagjess i 1986.

Område	Årsunger		Minst ett år	
	n	%	n	%
Meråker	6	43	8	57
Steinkjer	0	0	2	100
Bjugn	0	0	10	100
Gaulosen 21.08.-04.09.	0	0	26	100
Gaulosen 05.09.-10.09.	7	21	31	70
Totalt	13	15	77	85

Diskusjon

Vi kunne i de fleste tilfeller ikke skille 1-åringer fra eldre fugler eller umodne fra kjønnsmodne fugler. Tabell 2 gir derfor ikke svar på hvor stor del av de felte fuglene som er voksne hekkefugler. I 1987 vil det bli samlet inn prøver som gjør det lettere å bestemme kjønn, alder og kjønnsmodning.

Ut fra et forvaltningsmessig synspunkt vil det være ønskelig at unge ikke-hekkende fugler beskattes i større grad enn voksne hekkefugler. Siden det er vanskelig å skille aldersklasser på 1 år og eldre, vil det imidlertid være vanskelig å få til en slik praksis.

Både kanadagjess og andre gjess har sterke sosiale bånd og holder sammen i familiegrupper også når gjessene samler seg i store flokker. Hvis det skytes gjess i slike flokker, vil man derfor forvente at det felles både unger og foreldrefugler. Når kanadagjessene samles i større flokker i beiteområdene om høsten, er det de ikke-hekkende ungfuglene i aldersklassen 1-3 år som ankommer først. Hekkefugler med årsunger ankommer noe senere på høsten.

Siden en stor del av fuglene ble felt i Gaulosen, som ikke er et hekkeområde, er det svært sannsynlig at en stor del av de 77 fuglene i tab. 2 som er 1 år og eldre, tilhører aldersklassen 1-3 år og er ikke-hekkende ungfugler. En styrking av denne teorien er at det i Gaulosen i perioden 21.08. til 04.09. ble felt 26 fugler som var minst ett år, men ingen årsunger, noe man skulle forvente hvis noen av de 26 gjessene var hekkefugler med unger.

I perioden 05.09. - 10.09., da det trolig var en større andel foreldrefugler med unger, ble det også skutt årsunger, slik man kunne forvente.

I utpregede høstområder som Gaulosen hvor ungfugler og hekkefugler fra andre områder samles for å beite, vil det derfor være forvaltningsmessig ønskelig å ha en tidlig jakt. Da kan man utnytte ungfuglbestanden og spare hekkefugler som først ankommer senere.

I hekkeområder (f.eks. Meråker i tab. 2) vil man derimot kunne få et motsatt resultat av jakta. De ikke-hekkende ungfuglene trekker tidlig

bort fra området. Når jakta starter, er det derfor hovedsakelig hekkefugler med unger igjen, og hekkefuglene kan bli hardt beskattet.

2.3. Vekt på felte gjess

Tilsammen ble det notert vekter på 89 av de felte gjessene, hvorav 12 var årsunger (tab. 3). Vektene varierte fra 2,4 - 4,9 kg for årsunger og mellom 3,2 - 5,8 kg for gjess 1 år og eldre.

Tab. 3. Gjennomsnittsvekter (kg) hos felte kanadagjess i 1986.

Aldersklasse	$\bar{x}$	n
Årsunger (0 år)	3,65	12
Minst ett år fra Gaulosen	4,27	57
Minst ett år fra Meråker	4,20	6
Minst ett år fra Bjugn	4,79	14 *)
Minst ett år totalt	4,36	77

*) Fire gjess kunne ikke aldersbestemmes pga. manglende fjærprøver, men alle veide mer enn 5 kg og er derfor regnet som 1 år eller eldre.

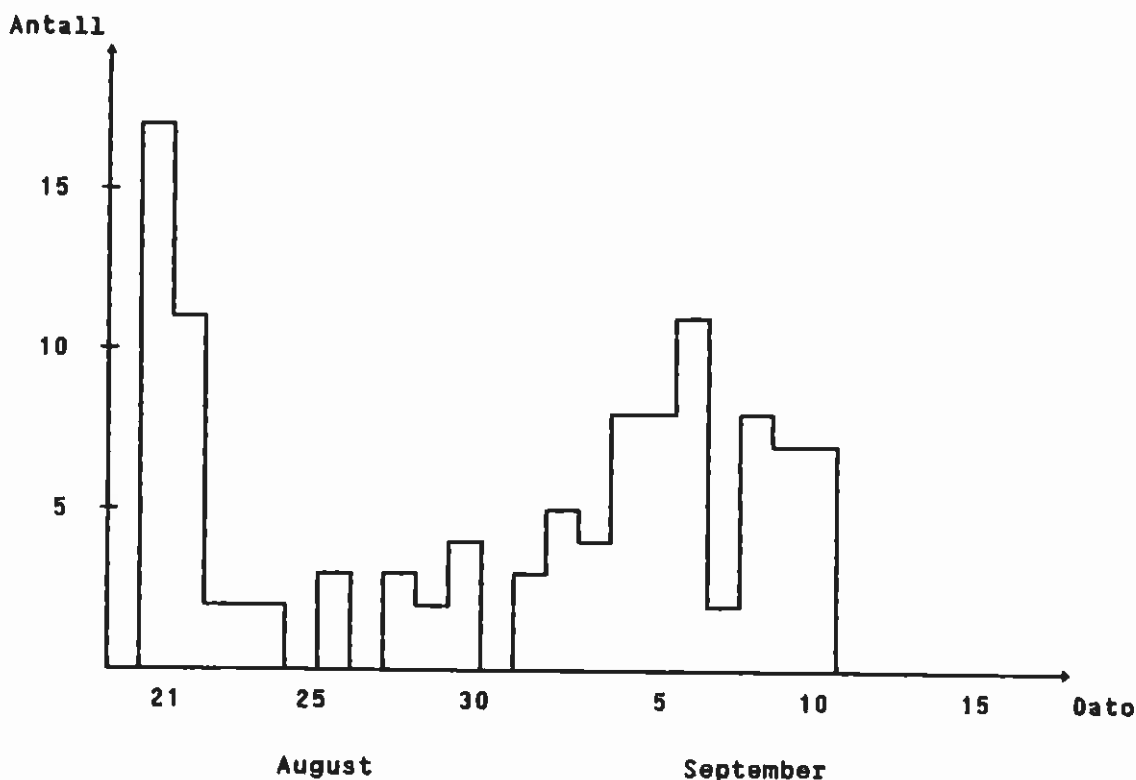
Diskusjon

Resultatet viste at det var betydelig overlapping mellom årsklassene, noe som hovedsakelig skyldes at unge hanner ofte veier like mye som voksne hunner (Bellrose 1976).

Vår bestand av kanadagås regnes for å tilhøre rasen som kalles atlantisk kandagås (*Branta canadensis canadensis*). Veiing av et stort antall gjess av denne rasen i Nord-Amerika tyder på at våre gjess i gjennomsnitt er vesentlig tyngre enn de nordamerikanske der gjennomsnittsvekt for voksne hanner er 4,0 kg, voksne hunner 3,4 kg, unge hanner 3,4 kg og unge hunner 3,1 kg (Bellrose 1976). Resultatene er ikke direkte sammenlignbare på grunn av forskjell i aldersinndeling og fordi kjønnsfordelingen i vårt materiale er ukjent. Vekt er også en høyst ustabil egenskap som varierer av mange årsaker. Vekter fra ett år er derfor lite å trekke generelle konklusjoner av.

2.4. Fellingsdato

Fellingsdato for felte kanadagjess er framstilt i fig. 2. Som figuren viser var det relativt stort utbytte av jakta de 2 første dagene, for så å avta sterkt i slutten av 1. og begynnelsen av 2. jaktuke. På slutten av jaktperioden økte antallet felte gjess igjen. Sett under ett var siste jaktuke best med ca. 45 % av utbyttet mot ca. 35 % i 1. og ca. 20 % i 2. jaktuke.

Figur 2. Antall kanadagjess felt de enkelte dager i jakta i 1986.

Diskusjon

Fellingsforløpet avvek ganske mye fra bl.a. grågås jakt, hvor bortimot 70 % felles de 3 første dagene og 85 % 1. jaktuke (Lorentsen 1987).

Årsaken til det litt spesielle fellingsforløpet hos kanadagås er flere. I materialet utgjør fugl fra Gaulosen 77 av de 102 felte gjessene. Fellingsforløpet fra Gaulosen veier derfor sterkt i figuren. Da jakta startet, var det relativt lite fugl i dette området. Samtidig var det sen kornhøsting høsten -86, noe som medførte at det var begrenset areal med stubbåker som gjessene kunne gå ned på og beite. Dette gjorde jakten vanskeligere. I tillegg er det bekreftet at en del gjess som ble skadeskutt, greidde å gjemme seg vekk i kornåkrene og derfor ikke er kommet med på fellingsstatistikken. Utover i september trakk det inn mer gjess fra hekkeområdene, noe som ga en ny fellingstopp i siste jaktuke.

I Østlandet som har en relativt stor hekkebestand fikk jakten et lignende forløp som for grågås jakt med 11 av 13 fugl felt under jaktas første 4 dager. I Meråker som også har en stor hekkebestand var det imidlertid en jevn felling gjennom hele perioden med 3 felte gjess 1. uke, 2 gjess i 2. uke og 5 gjess siste uke. Materialet fra disse 2 områdene er imidlertid lite og gir lite grunnlag for konklusjoner om årsakene til forskjellene.

I Gaulosen ble det fra mange jegere uttalt at kanadagåsa ble merkbart mer sky allerede etter et par jaktdager. Dette er trolig en viktig årsak til at jaktutbyttet gikk sterkt ned etter de første 2 dagene. Sannsynligvis har jaktaktiviteten også medført at det stadig trakk bort en del fugler fra området slik at bestanden høsten -86 aldri nådde opp til nivået året før. Den økte fellingen i siste jaktuke

skyldes som nevnt økt innrykk av gjess fra hekkeområdene. Denne effekten kan ha blitt forsterket ved at en god del av disse fuglene trolig ikke hadde vært utsatt for jakt og derfor manglet noe av den skyheten som de først ankomne gjessene hadde opparbeidet.

2.5. Fellingsmåte

Fordelingen mellom de ulike alternativene er vist i tab. 4. Alle data fra Sør-Trøndelag er fra Gaulosen, mens data fra Nord-Trøndelag er fra hekkeområder i Steinkjer (13 gjess) og Verdal (5 gjess) kommuner. Av de 65 gjessene ble 39 felt i lufta, 6 på bakken og 20 på vann/sjø.

Tab. 4. Fellingsmåte for felte kanadagjess i 1986.

Område	<u>I luften</u>		<u>På bakken</u>		<u>På vannflata</u>		SUM
	n	%	n	%	n	%	
Sør-Trøndelag	38	(81)	3	(6)	6	(13)	47
Nord-Trøndelag	1	(6)	3	(17)	14	(78)	18
Sum	39	(60)	6	(9)	20	(31)	65

Diskusjon

Selv om materialet er lite, synes det å være en klar forskjell mellom de to fylkene på dette punkt. Ved oppdeling av materialet mellom de to fylkene ser vi av tabellen at hele 38 av 47 fugler (81 %) i Gaulosen i Sør-Trøndelag er felt i lufta, mens bare 1 av 18 gjess i Nord-Trøndelag er felt i lufta. I Nord-Trøndelag er det fugler felt på vannet som utgjør den største gruppen (78 %), mens denne utgjør bare 17 % i Gaulosen.

Disse forskjellene skyldes trolig at Gaulosen er et beiteområde hvor gåseflokkene ankommer på regelmessige "beitetrek" morgen og kveld til de store kornåkrene hvor de beiter på spillkorn etter kornhøstingen. Jakta her foregår primært som posteringsjakt i nærheten av beite-markene og hvor gjessene felles i flukt på disse beitetrekkene.

For hekkeområdene i Nord-Trøndelag synes imidlertid resultatet å indikere at gjessene her i større grad er knyttet til beiteområder i eller i nærheten av vann. Jakt på familieflokker i slike områder, enten som posteringsjakt eller som smygjakt vil derfor trolig i større grad være jakt på svømmende fugl.

2.6. Skuddavstand

Gjennomsnittlig skuddavstand basert på svar fra 14 jegere var 25 m. Jegerne oppga her den gjennomsnittlige avstanden for de skuddene som var avfyrt.

De oppgitte avstandene varierer svært lite, bare mellom 20 m og 30 m. Det er ikke oppgitt om det var brukt hagle eller rifle, men for materialet fra Gaulosen, 12 av 14 svar, var utelukkende hagle brukt. Det antas også at i de resterende 2 tilfellene var brukt hagle. For 2 andre svar som ikke er tatt med i materialet over, er skuddavstand oppgitt til henholdsvis 50-70 m og 75 m. Her er sannsynligvis rifle brukt.

Diskusjon

Haglgevar er dårlig egnet til gåsejakt på mer enn 30 m (Thelander 1983). Det synes noe underlig at samtlige jegere oppgir å ha holdt seg innenfor denne, selv om det er gjennomsnittsavstand for alle skudd som er oppgitt. Kanadagåsa er stor og flyr fort, riktig bedømming av avstand er derfor svært vanskelig. Andre undersøkelser (Svensson 1982) har vist at det svært ofte skytes på alt for langt hold under gåsejakta. At noe annet skulle være tilfelle under kanadagåsjakta i Trøndelag synes lite trolig, særlig i betraktning av at denne jakten er nyåpnet, og at man derfor må regne med at de aller fleste jegerne er uten erfaring fra gåsejakt.

Som vist under kap. 2.10. har jegerne oppgitt flukthøyde på kanadagåsa under beitetrekket til ca. 20 m for 1. jaktdag og ca. 50 m siste jaktdag. Selv om man skulle legge flukthøyden 1. jaktdag til grunn forutsetter også denne at jegerne må ha stått bortimot midt under flokkenes fluktrute for at skuddavstand skal bli så liten som 25 m. Bare et lite kursavvik i fluktruten i forhold til jegerens postering vil raskt bety en fordobling av skuddavstand.

På grunnlag av dette må man regne med at virkelig skuddavstand ligger vesentlig over det som er fremkommet i undersøkelsen. Manglende erfaring med gåsejakt, særlig i avstands- og fartsbedømming av gås i flukt er trolig de viktigste feilkildene.

2.7. Skadeskyting

På spørsmål om skadeskyting var det 2 svar som opplyste at tilsammen 5 gjess var skadeskutt. Et av svarene var fra en ikke-jeger som hadde funnet 3 skadeskutte gjess i Gaulosen-området. I tillegg er det fra andre jegere enn de som deltok i spørreundersøkelsen gitt opplysninger om tilsammen 3 skadeskutte gjess.

Etter at jakta var avsluttet, foretok forfatterne en undersøkelse i området for å kontrollere om det forekom skadeskutte fugler i de flokkene som hadde tilhold på sjøen i Gaulosen. I flokker med tilsammen ca. 600 gjess var det 1 fugl som ikke var flygedyktig pga. skuddskader. Denne fuglen som var en 1-årig hunnfugl, ble fanget inn.

Diskusjon

Resultatet over kan tyde på at skadeskyting var relativt lite utbredt under kanadagåsjakta. Det er imidlertid bekreftet fra andre hold at en god del gjess ble funnet døde i kornåkrene under treskingen. Skadeskytingsproblemet er derfor ganske sikkert av vesentlig større omfang enn det som er kommet fram i resultatet. Denne antagelsen styrkes også av det som er diskutert i kap. 2.6 om skuddavstand.

En feilkilde i materialet er at det trolig er få jegere som ønsker å opplyse om skadeskyting. Selv om svarskjema er anonyme, vil dette

forholdet sannsynligvis gjøre seg gjeldende. I tvilstilfeller om skadeskyting der jegeren ser at gâsa fortsatt flyr, vil nok "tvilen komme jegeren til gode".

Svenske undersøkelser har vist en skremmende store skadeskytingsfrekvens (Svensson 1982). Resultatene her viste at ved felling av 3.000 sâdgjess ble det i tillegg trolig skadeskutt 6.000. Videre viste resultatene at 30 % av ârsungene hadde nagl i kroppen og hele 60 % av de gjessene som var 1 âr eller mer. Det er liten grunn til â tro at forholdet under kanadagâsjakt er sârlig bedre, og vi mâ derfor anta at skadeskyting utgjôr et alvorlig problem ogsâ hos oss.

På grunnlag av undersøkelser mener Thelander (1983) at overgang til finere hagl (2,5 mm) enn det som vanligvis benyttes, kan redusere skadeskytingen. Dette begrunnes med at på anbefalt jaktavstand (maks. 30 m) er 2,5 mm ø hagl effektivt nok til felling, mens allerede på 60 m avstand vil disse haglene stanse i fjærdrakten uten å påføre skader. Større kaliber vil imidlertid ofte medføre alvorlig skadeskyting på denne avstanden. Kombinert med kort skuddavstand vil innføring av finere hagl ifølge Thelander derfor kunne redusere skadeskytingen.

2.8. Antall skudd i forhold til jaktutbytte

For 16 jegere med et samlet utbytte på 65 gjess ble det avfyrt til sammen 129 skudd. Dette gir ca. 2 skudd pr. gâs.

Diskusjon

Materialet er lite og mangler data fra jegere som ikke fikk utbytte. Sannsynligvis utgjôr disse en langt større gruppe enn de som er representert i materialet over. Totalt antall skudd pr. felt gâs mâ derfor ligge vesentlig over 2 skudd, og dette øker ogsâ sannsynligheten for skadeskyting.

Om vi ser på antall gjess pr. jeger for de 16 jegerne vi har data for, ser vi at utbyttet er 4,1 gjess/jeger. Dette ligger langt over sammenlignbare tall fra f.eks. grâgâsjakt (Lorentsen 1987) og indikerer at jegerne i dette materialet hadde et spesielt godt jaktresultat, og at dette trolig har vært en ekstra inspirasjon til å sende inn svarskjema. Dette medfører derfor at spesielt dyktige/heldige jegere er overrepresentert i materialet.

2.9. Tidsforbruk på jakta

2.9.1. Antall jaktdager

Jegerne som besvarte spørsmål om antall jaktdager under kanadagâsjakta jaktet i gjennomsnitt 7,6 dager (tab. 5).

Som tab. 5 viser var det jegerne som jaktet på Melhus-siden i Gaulosen som var ivrigst og jaktet i gjennomsnitt 11,5 dager. Jegerne på Trondheimssiden jaktet 4,8 dager, mens jegerne i Nord-Trøndelag jaktet 2,5 dager.

Variasjonen i antall jaktdager pr. jeger var mellom 6 og 17 i Melhus, mellom 1 og 10 i Trondheim og mellom 1 og 6 i Nord-Trøndelag.

Tab. 5. Antall dager brukt på kanadagås jakt i 1986.

Område	$\bar{x}$	n
Melhus	11,5	8
Trondheim	4,8	4
Nord-Trøndelag	2,5	4
Sum	7,6	16

2.9.2. Antall timer pr. jaktdag

På spørsmål om antall timer pr. jaktdag var resultatet at det i gjennomsnitt ble brukt 3,2 timer pr. jaktdag (tab. 6).

Som tab. 6 viser var det jegere som jaktet på Melhus-siden i Gaulosen som også brukte flest timer pr. jaktdag i tillegg til at de jaktet flest dager. Jegerne på Trondheimssiden i Gaulosen og i Nord-Trøndelag jaktet omlag halvparten så lang tid pr. jaktdag.

Antall timer pr. jaktdag varierte mellom de enkelte jegere fra 2,0 til 6,0 i Melhus, fra 1 til 3 timer i Trondheim og 0,5 til 4,0 i Nord-Trøndelag.

Tab. 6. Antall timer pr. jaktdag på kanadagås jakt i 1986.

Område	$\bar{x}$	n
Melhus	4,2	8
Trondheim	2,0	3
Nord-Trøndelag	2,0	4
Sum	3,2	15

Diskusjon

Som for kap. 2.5. til 2.8. er materialet også her lite og derfor vanskelig å trekke konklusjoner av. At det er spesielt ivrige jegere som inngår i materialet slik som nevnt under pkt. 2.8. styrkes av at mange av jegerne både jakter mange dager og mange timer pr. jaktdag. Dette forklarer også en god del av det høye fellingsresultatet i materialet.

Det er derfor all grunn til å anta at hvis materialet hadde vært større og inkludert større andel av jegerne som deltok, ville gjennom-

snittstallet både for antall jaktdager og timer pr. jaktdag vært en god del lavere.

2.10. Kanadagåsas adferd i Gaulosen i jaktperioden

2.10.1. Tidspunkt for beitetrekk

Beitetrekkene morgen og kveld mellom rasteplassene og beiteplassene synes å foregå etter et nokså regelmessig mønster både når det gjelder tidspunkt og trekkroute. Hvis gjessene får beite i fred, synes det som om beitingen både morgen og kveld foregår i 1-3 timer før flokkene returnerer til rasteplassene, som er på Storøra i Gaulas utløp, i Gaula eller i selve sjøbassenget i Gaulosen.

Morgentrekket foregikk vanligvis ca. kl. 06.30. Enkelte flokker ble imidlertid observert både før og etter dette tidspunktet. Det var også en tendens til at trekket startet noe tidligere i begynnelsen av jaktperioden (ca. 06.00) enn i slutten av perioden (ca. 07.00).

Kveldstrekket eller ettermiddagstrekket foregikk rundt 17.30. Det kunne ikke registreres noen endring i dette tidspunktet utover i jaktperioden.

2.10.2. Flukthøyde under beitetrekk

Flukthøyden (m.o.b.) økte vesentlig utover i jaktperioden. Basert på svarene fra jegerne var gjennomsnittlig flukthøyde 1. jaktdag ca. 20 m og økte til ca. 50 m siste jaktdag.

Oppgitt flukthøyde 1. jaktdag varierte mellom 10 og 30 m og mellom 15 og 80 m siste jaktdag.

2.10.3. Flokkstørrelser

Antall gjess i hver flokk på beitetrekk var i gjennomsnitt ca. 20. Her varierte størrelsene mellom 7 som minste og 40 som største flokk.

Diskusjon

Kanadagåsas beitetrekk høst og vinter foregår etter et nokså fast mønster, som i en viss grad påvirkes av lysintensiteten og av temperaturforhold (Raveling 1969, Raveling et.al 1972). I løpet av jaktperioden ble soloppgangen forsinket med 49 min, og solnedgangen framskutt med 58 min.

Forskyvningen i tidspunkt for morgentrekket som synes å ha skjedd i Gaulosen i løpet av jaktperioden, antas derfor å skyldes forskyvning i soloppgang. Ettermiddagstrekket er mindre avhengig av lysforholdene (Raveling et.al 1972).

Den klare økningen i flukthøyde som skjedde utover i jakta, henger nokså klart sammen med selve jaktutøvelsen. Høyere flukthøyde må derfor sees på som en adferdstilpasning for å unngå å bli påskutt. Slik adferd hos gjess er godt kjent fra andre land, bl.a. Danmark (Fog 1982). Det som var spesielt interessant høsten -86 var den raske adferdsendringen som skjedde. Det ble observert at kanadagåsa

allerede etter et par dagers jakt fløy høyere enn før, og at den ble mer sky og tok til vingene raskere ved forstyrrelser.

Det siste momentet kom særlig godt fram ved jakt fra båt/kano på svømmende flokker. De par første dagene ble det felt relativt mange gjess på denne måten, men flokkene ble raskt sky og holdt seg senere stort sett i god avstand fra båter.

Den hurtige adferdstilpasningen til jakt ved raskt å bli mer sky, er ganske bemerkelsesverdig når man tar i betraktning at arten har vært fredet i Norge i alle år, og at man til dels har hatt store flokker med "håndtamme" gjess.

Fra Sverige har man de samme erfaringer med jakt på kandagås. Kort tid etter at jakt ble innført i 1970, ble arten vesentlig mer sky og i dag regnes kanadagåsa som et vanskeligere jaktobjekt enn grågås som har vært utsatt for jakt i alle tider.

På tross av at materialet foreløpig er lite, synes resultatene allerede å indikere at kanadagåsa i løpet av kort tid vil bli et vanskelig jaktobjekt, og at faren for overbeskatning er relativt liten.

V. SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER

Kanadagåsbestanden i Trøndelag

Kanadagåsbestanden har økt sterkt de senere år og var høsten -86 sannsynligvis mellom 2.000 og 2.500 individer.

Kanadagåsa blir kjønnsmoden ca. 2 år gammel, men hekker oftest først som 3-åring. Voksne hekkefugler utgjør derfor trolig omlag 30 % av bestanden eller 300-375 par, hvorav 240-300 par antas å hekke i Nord-Trøndelag og 60-75 par i Sør-Trøndelag.

Bestandsutvikling i Gaulosen, Sør-Trøndelag

Høstbestanden i beiteområdene i Gaulosen har økt fra knapt 100 i 1974 til ca. 2.200 i 1985.

1986 var første år med nedgang i forhold til året før, fra ca. 2.200 til ca. 1.700 (talt etter avsluttet jakt). Årsaken var trolig innføring av jakt på kanadagås. Dette førte til at mange gjess trakk bort fra området tidligere enn normalt i tillegg til at ca. 100 ble felt i området.

Antall felte gjess

Det ble trolig felt 150-175 kanadagjess i Trøndelag under den første jaktseongen.

De felte kanadagjessene utgjorde mellom 6 % og 9 % av bestanden i Trøndelag og mellom 1/3 og 1/4 av den årlige tilveksten.

Jaktuttaket medførte ingen nedgang i bestanden. På tross av jakta økte trolig antall kanadagjess i Trøndelag med 15 % -20 % i 1986.

Aldersfordeling på felte kanadagjess

Av 90 undersøkte gjess var 15 % unger av året og 85 % var 1 år eller eldre.

Det mangler data om hvor stor andel 1 år - 2 år gamle, ikke-hekkende gjess som blir felt. Denne aldersklassen ankommer imidlertid først til høstområdene i Gaulosen og utgjør derfor trolig den største andelen av felt fugl tidlig i jakta i dette området.

I hekkeområdene blir det felt relativt stor andel voksne foreldre-fugler.

Vekter på felte gjess

Gjennomsnittsvektene for gjess på 1 år eller mer var 4,36 kg mot 3,65 kg på årsunger.

Det er stor overlapping i vekter mellom årsunger og eldre gjess. Dette skyldes hovedsakelig at unge hanner ofte veier mer enn eldre hunner.

Fellingsdato

Omlag 30 % av gjessene ble felt de to første jaktdagene. Dette er en langt mindre andel enn f.eks. ved grågås jakt.

Siste (3.) jaktuke ga best resultat med 45 % av utbyttet mot 36 % i 1. og 21 % i 2. uke.

Fellingsmåte

De fleste gjessene ble skutt i flukt (60 %) mot 10 % på bakken og 30 % på vann/sjø. Her var det imidlertid store forskjeller mellom de forskjellige jaktområdene og skyldes sannsynligvis forskjeller i jaktteknikk.

Skuddavstand og skadeskyting

De fleste jegerne oppga skuddavstand til 20-30 m som er det samme som anbefales som maksimal skyteavstand ved bruk av hagle.

Kanadagåsa er stor og flyr fort. Riktig avstandsbedømming er derfor vanskelig. I Gaulosen ble det funnet flere døde gjess i kornåkrene etter at jakta var slutt. I tillegg til resultat fra andre undersøkelser indikerer dette at det skytes mye på for langt hold, og at skadeskyting er et alvorlig problem.

Omfanget av skadeskyting under gåsejakt er antagelig så alvorlig at forvaltningsmyndighetene sammen med jegerne og deres organisasjoner bør komme sammen for å drøfte mulige tiltak som kan redusere problemet.

Overgang til finere hagl (2,5 mm) kan være et aktuelt tiltak i denne sammenheng.

Jegernes tidsbruk på jakta

I gjennomsnitt jaktet jegerne som deltok i spørreundersøkelsen 7,6 dager med 3,2 timer pr. jaktdag.

Jegerne i Melhus-delen i Gaulosen jaktet mest med 11,5 dager og 4,2 timer pr. jaktdag.

Kanadagåsas adferd under jaktperioden

Kanadagåsa i Gaulosenområdet har et regelmessig beitetrekk hver morgen og ettermiddag mellom rasteplassene og beiteområdene.

Flukthøyden på beitetrekket økte vesentlig utover i jaktperioden som en følge av at de ble påskutt under flukten. Flokkene ble også raskt mye mer sky i løpet av jakttiden, både når de gikk på land og når de lå på vannet.

Den hurtige tilpasningen til jakta er bemerkelsesverdig når man tar i betraktning at arten har vært fredet i Norge i alle år.

På tross av at materialet foreløpig er lite, synes resultatene allerede å vise at kanadagåsa raskt blir et vanskelig jaktobjekt, og at faren for overbeskatning er relativt liten med de jakttider som er aktuelle.

IV. LITTERATUR

- Bellrose, F.-C. 1976. Ducks, Geese and Swans of North America, Stackpole Books, Harrisburg, Pennsylvania. 540 s.
- Cramp, S. and K.E.L. Simmons. 1977. Handbook of the Birds of Europe the Middle East and North Africa. The Birds of the Western Palearctic. Vol. I: Ostrich to Ducks. Oxford University Press, 1977. 722 s.
- Fabricius, E. 1983. Kanadagåsens förekomst och ekologi. Vår Fågelv. Suppl. 9: 53-56.
- Fog, M. 1982. Internationale erfaringer med hensyn til gåseskader og forebyggelse deraf. Vår Fågelv. Suppl. 9: 63-70.
- Heggberget, T.M. 1987. Utviklingen av den norske bestanden av kanadagjess inntil 1984. Fauna 40, 1-9.
- Hoel, A. 1986. Forvaltningsplan for canadagås i Aust-Agder og Vest-Agder. Fylkesmannen i Aust-Agder, Miljøvernavdelingen. Rapport nr. 1-1986. 65 s.
- Knutsen, K. 1986. Canadagås i Nord-Trøndelag. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. Rapport nr. 5-1986. 29 s.
- Lorentsen, Ø. 1984. I. Bestands- og beiterregistreringer av canadagås ved Gaulosen, Melhus og Trondheim kommuner, høsten 1984 og II. En vurdering av eventuell jakt på canadagås. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. Rapport nr. 5-1984. 37 s.
- Lorentsen, Ø. 1987. Tidlig jakt på grågås. Erfaringer fra forsøk på Smøla, Møre og Romsdal, 1982-1984. Direktoratet for naturforvaltning. Rapport 32 s.
- Lund Tangen, H.I. 1973. Forsøk med canadagås i Norge. Fauna 27: 166-176.
- Raveling, D.G. 1969. Roost sites and flight patterns of Canada Geese in winter. J. Wildl. Manage. 33, 319-330.
- Raveling, D.G. 1981. Survival, Experience, and age in relation to breeding success of Canada Geese. J. Wildl. Manage. 45, 817-829.
- Raveling, D.G., W.E. Crews and W.D. Klimstra. 1972. Activity patterns of Canada Geese in winter. Willson Bull. 84, 278-295.
- Svensson, S. 1982. Skadeskjutning av sædgäss med haglvapen. Vår Fågelv. Suppl. 9: 97-102.
- Thelander, B. 1982. Kløna Hagel och korta håll. Lösningen för gåsjakten. Svensk jakt 7: 344-347.

VII. VEDLEGG

- Vedlegg 1** **Spørreskjema fra Direktoratet for naturforvaltning om jakt på kanadagås.**
- Vedlegg 2** **Veiledning fra Økoforsk om innsamling av opplysninger om felte kanadagjess.**
- Vedlegg 3** **Spørreskjema fra Økoforsk om opplysninger om felte kanadagjess.**

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
Tungasletta 2, 7000 Trondheim

JAKT PÅ KANADAGÅS
SPØRRESKJEMA

Jaktkommune

Stedsnavn (lokalnavn)

	Dato	Antall
Ca antall kanadagjess i jaktområdet din første jaktdag	_____	_____
Ca antall kanadagjess i jaktområdet din siste jaktdag	_____	_____

Jaktresultat

Antall felte kanadagjess totalt

hvorav felt i lufta (i flukt)

hvorav felt på bakken

hvorav felt på vannet (sjø, vann, elv)

Antall skadeskutte kanadagjess

Antall skudd mot kanadagjess totalt

Skuddavstand i meter (gj.sn.)

Antall jaktdager på kanadagås

Antall jakttimer pr jaktdag

Adferd hos kanadagås

Klokkeslett for morgentrekk (gj.sn.)

Klokkeslett for kveldstrekk (gj.sn.)

Antall gjess pr flokk (gj.sn.)

Flukthøyde i meter (gj.sn.) første jaktdag

Flukthøyde i meter (gj.sn.) siste jaktdag

Eventuelt andre opplysninger og kommentarer kan gis på baksiden

jakt/BREVS

INNSAMLING AV OPPLYSNINGER OM FELTE KANADAGJESS

Prøver og opplysninger som skal innleveres (evt. sendes) for hver felt fugl, senest ved jaktperiodens slutt, til Thrine Moen Heggberget, Adr.: Univ. i Trondheim, Museet, Erling Skakkesgt. 47A, 7000 Trondheim (rett over for busstasjonen, Leuthen):

- Ytterste del av høyre vinge, fra ytterste ledd.
- Stjerten (Fjærene skal ikke rives løs. Kapp av halen.)
- Noen løsrevne fjær fra brystet.
- Eventuelle ringer o.a. merker fra merkede fugler.
- Fuglens totalvekt (veies hel).
- Utfylt skjema for hver felt fugl.

Opplysninger om fellingssted, kommune, fellingsdato, fuglens totalvekt og jegerens navn og adresse føres på vedlagte skjema.

Dersom prøver fra flere fugler innleveres samtidig må de enkelte fuglene holdes fra hverandre ved at prøvene og utfylt skjema legges i f.eks. en plastpose for hver fugl. Det er meget viktig at skjema, prøver og eventuelle ringer holdes samlet for hver fugl slik at forveksling ikke kan skje.

OPPLYSNINGER OM FELT KANADAGAS

Fylles ut og vedlegges prøver av felt kanadagås.

Ett skjema for hver fugl.

Fellingssted Fellingskommune
Dato År
Totalvekt
Jegerens navn
" adresse

Merknader

Merknader forts. på baksiden av arket

Skriv ikke her

RAPPORTER UTGITT AV FYLKESMANNENS MILJØVERNAVDELING

- 1986 RAPPORT 1-1986
FISKEPRODUKSJON OG FORURENSNING I ØVRE GAULA.
EN UNDERSØKELSE AV SIDEVASSDRAG TIL GAULA I MIDTRE GAULDAL
OG HOLTÅLEN KOMMUNER. 22 S.
- 1986 RAPPORT 2-1986
VIGDA I SKAUN - KARTLEGGING AV FORURENSNINGSTILFØRSLER - 35 S.
- 1986 RAPPORT 3-1986
BØRSELVA I SKAUN - KARTLEGGING AV FORURENSNINGSTILFØRSLER - 47 S.
- 1986 RAPPORT 4-1986
PRØVEFISKE I RIEN 1985. 15 S.
- 1986 RAPPORT 5-1986
ÅRSRAPPORT 1985 - MILJØVERNAVDELINGEN I SØR-TRØNDELAG. 31 S.
- 1986 RAPPORT 6-1986
ORIENTERING OM FORURENSNINGSLOVEN. 25 S.
- 1986 RAPPORT 7-1986
LANDBRUKSKONTROLLEN 1985 & 1986. 13 S.
- 1986 RAPPORT 8-1986
TILSTANDSVURDERING AV KOMMUNALE RENSEANLEGG. - RESULTATER
FRA BEFARING PÅ ANLEGGENE 1984/1985 - 57 S.
- 1986 RAPPORT 9-1986
KOMMUNALE KLOAKKRENSANLEGG I SØR-TRØNDELAG FYLKE. 48 S.
- 1986 RAPPORT 10-1986
SJØFUGLRESSURSENE I SØR-TRØNDELAG FYLKE. 153 S.
- 1986 RAPPORT 11-1986
RIEN - HYLLINGEN - FRAMTIDIG NATURVERNOMRÅDE ? 22 S.
- 1986 RAPPORT 12-1986
SKJØTSELSPLAN FOR FRILUFTSOMRÅDENE RØSTØYA, MARØYA OG
HAGERØYA I HEMNE KOMMUNE OG JAMTØYA I SNILLFJORD KOMMUNE.
SØR-TRØNDELAG. 23 S.
- 1987 RAPPORT 1-1987
ATLASPROSJEKTET I SØR-TRØNDELAG. 59 S.
- 1987 RAPPORT 2-1987
AKTUELLE VASSDRAG FOR SETTEFISKPRODUKSJON I SØR-TRØNDELAG
FYLKE. FORPROSJEKT. 63 S.
- 1987 RAPPORT 3-1987
ÅPNING AV JAKT PÅ KANADAGÅS I TRØNDELAG 1986. 27 S.